

Коментарі
Київського національного університету імені Тараса Шевченка
щодо звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи освітньо-професійної програми
36446 Українська мова та література (для іноземців; мова навчання українська),
рівень вищої освіти Магістр,
спеціальність 035 – Філологія

Співпраця з експертною групою була продуктивною. Ми вдячні експертам за ґрунтовний аналіз, змістовне обговорення й відзначені сильні сторони ОП «Українська мова та література (для іноземців)». Рекомендації певною мірою вказали перспективи розвитку програми і слугуватимуть покращенню її реалізації та вдосконаленню відповідно до цілей ОП. Водночас ми маємо певні заперечення щодо окремих позицій звіту.

<i>Звіт ЕГ</i>	<i>Коментар КНУТШ</i>
<p>Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) складність залучення груп стейкхолдерів до планування ОП; 2) мовний бар'єр при опануванні теоретичних ОК в першому семестрі; 3) невважене планування часу здобувачів у 4 семестрі. <p>Недоліки:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) обмежене коло способів комунікації зі здобувачами про їхні інтересів; 2) недостатній обсяг дослідницької (наукової) компоненти; 3) використання окремих обов'язкових ОК для досягнення вибіркового ПРН; 4) ускладнення реалізації права на вибір дисциплін в умовах неповних груп; 5) суттєве скорочення аудиторних годин через неповні групи; 6) фактична відсутність практики за основною 	<p>Із наведеним переліком слабких сторін, недоліків та рекомендацій повністю погодитися не можемо.</p> <p>Конкретні заперечення чи пояснення Університету щодо слабких сторін ОП викладено: пункт 1 – у коментарях до критерію 1, пункти 2, 3 – у коментарях до критерію 2.</p> <p>Конкретні заперечення чи пояснення Університету щодо недоліків викладено: пункт 1 – у коментарях до критерію 1, пункти 2-8 – у коментарях до критерію 2,</p> <p>Конкретні заперечення чи пояснення Університету щодо рекомендацій викладено: 1, 2, 3 – у коментарях до критерію 1, 4-5 – у коментарях до критерію 2, 4, 6 – у коментарях до критерію 2, 7 – у коментарях до критерію 2, 5, 8 – у коментарях до критерію 2, 9-12 – у коментарях до критерію 3, 13-14 – у коментарях до критерію 4, 15-16 – у коментарях до критерію 5, 17-19 – у коментарях до критерію 6,</p>

<p>спеціалізацією;</p> <p>7) відсутність атестаційного іспиту для присвоєння професійної кваліфікації;</p> <p>8) недостатня увага до збору інформації про реальне навантаження здобувачів.</p> <p>Рекомендуємо:</p> <ol style="list-style-type: none">1) розширити форми взаємодії зі здобувачами для з'ясування їхніх інтересів до планування змін в ОП;2) залучити до кола потенційних роботодавців ЗВО і підприємства України;3) відпрацювати централізовану систему взаємодії з випускниками;4) підвищити обсяг дослідницької (наукової) компоненти;5) не застосовувати на цій іміджевій для ЗВО та України ОП загальні правила формування підгруп і зменшення аудиторного навантаження;6) передбачити практику за основною спеціалізацією;7) передбачити атестаційний іспит для присвоєння професійної кваліфікації, залучити представників професійних асоціацій;8) різнобічно і систематично відстежувати реальне навантаження здобувачів;9) продублювати зміст ОП англійською мовою;10) доповнити зміст другого вступного випробування з фаху літературознавчим циклом;11) напрацювати механізм визнання результатів, здобутих у неформальній освіті;12) залучати здобувачів до стажування, проходження ОК або сертифікатних програм у вітчизняних та іноземних організаціях чи ЗВО;13) запровадити використання силабусів;14) розвивати внутрішньоукраїнську мобільність здобувачів;15) перевіряти магістерські роботи щодо наявності в них	<p>20-22 – у коментарях до критерію 7, 23-24 – у коментарях до критерію 8, 25-26 – у коментарях до критерію 9.</p>
--	--

некоректних текстових запозичень, розміщувати їх на сайті або в репозитарії;

- 16) уникати порушень встановлених правил проведення контрольних заходів;
- 17) розглянути ширше залучення представників роботодавців та експертів галузі до освітнього процесу;
- 18) співпрацювати з іноземними програмами стажування і розвитку НПП;
- 19) удосконалити систему рейтингування НПП для більш відчутного матеріального та морального заохочення;
- 20) розширити опитування щодо будь-яких конфліктних ситуацій;
- 21) залучати студентів до активного використання інфраструктури;
- 22) удосконалити умови для осіб із особливими потребами;
- 23) розробити загальноуніверситетську систему моніторингу та аналізу якості освіти (системні опитування, анкетування);
- 24) налагодити профорієнтаційну роботу, зокрема через нові контакти з міжнародними партнерами;
- 25) розмістити форму зворотного зв'язку для рекомендацій, пропозицій і зауважень до ОП, використовувати корпоративну адресу;
- 26) активізувати розробку англійської версії сайту Інституту філології.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Сильні сторони та унікальність ОП визначені її зорієнтованістю на іноземних студентів та акцентом на лінгводидактичних аспектах. Позитивними практиками є прагнення ЗВО гармонізувати ОП з вимогами стандарту, урахування досвіду реалізації подібних ОП в Україні,

Слабкі сторони та недоліки.

1) Зауваження що «Слабкою стороною ОП є складність залучення та врахування інтересів важливих груп стейкхолдерів» категорично не сприймаємо.

Це дійсно об'єктивно складно (залучати закордонних стейкхолдерів - роботодавців, посольств країн-партнерів, урядів) до планування ОП, **проте університет їх залучає.** Наприклад, проводить консультації із Посольствами та Культурними центрами країн, студенти яких здобувають вищу освіту за цією програмою. ЄГ було надано витяги протоколів із засідань кафедри, де, зокрема, йшлося про консультації з Посольством Китаю і його зацікавленість у цій ОП. Крім того, було надано документ від Посольства КНР («Оцінка перспектив випускників ОП

<p>Польщі, Чехії.</p> <p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.</p> <p>Слабкою стороною ОП є складність залучення та врахування інтересів важливих груп стейкхолдерів (закордонних роботодавців, посольств країн-партнерів, урядів) у плануванні ОП. Недоліком є обмежене коло способів комунікації зі здобувачами про їхні інтересів щодо ОП. Рекомендуємо: 1) використовувати різні форми та рівні взаємодії зі здобувачами ОП для з'ясування їхніх інтересів та потреб під час планування змін до ОП; 2) уточнити інтереси та потреби відносно ОП ширшої академічної спільноти; 3) залучити до кола потенційних роботодавців ЗВО і підприємства України; 4) відпрацювати централізовану систему взаємодії з випускниками та збору інформації про їхні кар'єрні шляхи.</p> <p>Рівень відповідності Критерію 1. Рівень В</p> <p>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1. Планування ОП і змін до неї загалом відповідає вимогам критерію. Виявлені недоліки можуть бути усунуті в робочому порядку. ЗВО демонструє прагнення гармонізувати нову редакцію ОП зі стандартом.</p>	<p>«Українська мова та література (для іноземців)», де чітко вказано, що «програма була створена не лише з урахуванням відгуків і побажань студентів та випускників, але і на вимогу посольства». Робоча група ОП планує розширити співпрацю з потенційними роботодавцями – налагодити постійне спілкування із зарубіжними ЗВО, де працюватимуть випускники програми.</p> <p>Таким чином те що ЕГ назвала слабкою стороною слід називати здобутком і сильною стороною програми.</p> <p>2) Не можемо погодитися із формулюванням про обмежене коло способів комунікації зі здобувачами про їхні інтереси щодо ОП, оскільки між викладачами, адміністрацією Університету та здобувачами освіти комунікація відбувається постійно і різними способами: онлайн опитування, анонімне анкетування щодо навчання за ОП (результати були надані ЕГ), безпосереднє спілкування під час консультацій та бесід у форматі «викладач дисципліни – студент, викладач практичного курсу української мови (як основний викладач) – студент, завідувач кафедри – студент, заступник директора – студент» тощо. Виявлені проблеми оперативно розв'язуються.</p> <p>Рекомендації.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Зазначена рекомендація і так виконується повною мірою (див. п. 2 вище). 2) Рекомендація не зовсім зрозуміла: якщо йдеться про ЗВО, у яких навчатимуться в аспірантурі випускники ОП, то це справа майбутнього, оскільки у 2020р. маємо лише перший випуск. Коли наші випускники стануть аспірантами ЗВО України, зможемо вибудувати концепцію взаємодії з представниками цих закладів. 3) Виконання цієї рекомендації дивна (іноземні громадяни прибули навчатися без наміру працювати в Україні) і суперечить українському законодавству: оскільки студенти, які здобувають освіту за ОП, є іноземними громадяни, вони не мають права працювати в Україні офіційно, лише на волонтерських засадах. 4) Рекомендація стосується перспектив, оскільки випускників за цією ОП на момент проведення акредитації ще не було. З іншого боку, зважаючи на невелику кількість іноземних випускників програм, які передували цій ОП, кафедра має зв'язки практично з кожним із них. І у відомостях про самооцінювання були наведені конкретні факти про кар'єрний шлях наших випускників. <p>Отже, вважаємо, що підстав для зниження оцінки за Критерієм 1 до рівня В немає, що дозволяє нам пропонувати оцінити ОП за Критерієм 1 на А.</p>
<p>Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми</p> <p>Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.</p> <p>Сильними сторонами ОП є досяжність ПРН з допомогою</p>	<p>Слабкі сторони:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Мовний бар'єр відчували студенти, які починали навчатися у групах з українськими студентами у 2018 р. (темп мовлення, складні висловлення, великий обсяг першоджерел для опрацювання), проте з 2019-2020 н.р. магістранти, які обрали цю ОП, вивчають усі ОК окремо, таким чином мовний бар'єр був нівельований. Крім

передбачених ОК, урахування лінгводидактичного складника, передбачений розвиток соціальних навичок, можливість присвоєння професійних кваліфікацій за умови виконання певних умов. Позитивними практиками є застосування технічних рішень для реалізації права студентів на вибір дисциплін, проведення практик під контролем викладачів-фахівців.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

- 1) складні, термінологічно насичені ОК 1, 3, 4, 8, 9 вивчаються в першому семестрі, коли здобувачі через мовний бар'єр не можуть опанувати їх у повному обсязі;
 - 2) зміст ОП не структурований за циклами;
 - 3) недостатній час на виконання магістерської роботи;
 - 4) перевищене максимальне тижневе аудиторне навантаження в 4 семестрі
- Недоліками ОП та її реалізації є:
- 1) недостатній обсяг дослідницької (наукової) компоненти;
 - 2) використання окремих ОК обов'язкової частини (ОК 19, 20) для досягнення ПРН, пов'язаних з вибірковими блоками;
 - 3) неможливість реалізувати право на вибір дисциплін в умовах неповних груп;
 - 4) суттєве скорочення аудиторних годин через неповні групи;
 - 5) наповнення ОК 19 «Фахово-виробнича практика на посаді» тільки змістом, співвідносним із вибірковим блоком, унаслідок чого цілеспрямована практична підготовка здобувачів за основною спеціалізацією фактично відсутня;
 - 6) відсутність атестаційного іспиту, що забезпечує присвоєння професійної кваліфікації;
 - 7) недостатня увага до збору інформації про реальне навантаження здобувачів;
 - 8) зменшення обсягу тем для вивчення через недостатній рівень підготовки здобувачів.

того, передбачено, що вступники цієї програми мають володіти українською мовою на рівні, достатньому для навчання в магістратурі, тобто для того щоб слухати лекції і брати участь у семінарських та практичних заняттях. Слабші студенти, які не зовсім упевнено володіли мовою на рівні B2, мали проблеми, тож мусили докласти більше зусиль і надолужувати – це нормальна практика навчання на магістерському рівні.

- 2) **Зауваження про структурування за циклами абсолютно неприйнятне – структурування бакалаврських і магістерських програм за циклами не здійснюється із часу прийняття нового Закону про освіту, як таке що суперечить компетентнісному підходу.**
- 3) Погоджуємося з цим зауваженням. Після зауваження членів ЕГ цей момент було виправлено. Зараз новий навчальний план перебуває на узгодженні в НМЦ.
- 4) Перевищене у навчальному плані максимальне тижневе аудиторне навантаження в 4 семестрі (30 годин замість 24) не фіксувалося в реальному процесі навчання, оскільки студенти некомплектної групи мали зменшений відсоток аудиторного навантаження. Зараз, після зауваження ЕГ, цей недолік у навчальному плані виправлено.

Недоліки:

- 1) Не можемо погодитися із зауваженням про недостатній обсяг дослідницької компоненти, оскільки до наукового складника ми зарахували написання магістерської роботи і дисципліни, за якими передбачено лише лекції, а також лекційні та семінарські заняття. Робочі програми з цих ОК свідчать про широке використання таких форм, як реферат, усна доповідь, що передбачає самостійну науково-дослідницьку роботу.
- 2) Використання окремих ОК обов'язкової частини для досягнення ПРН, пов'язаних з вибірковими блоками не заборонено стандартом вищої освіти, головне аби обов'язкові ОК забезпечували обов'язкові (програмні) результати навчання. Навпаки, важко уявити, що, наприклад, обов'язкові ПРН, пов'язані із загальними компетентностями, не будуть реалізовані в певних вибіркових компонентах.
- 3) **Зауваження про «неможливість реалізувати право на вибір дисциплін в умовах неповних груп» неприйнятне:** а) студенти мають можливість вибрати із трьох запропонованих блоків вибіркових дисциплін. Згідно з університетським положенням «студентові може бути відмовлено у реалізації його вибору і запропоновано здійснити новий вибір», якщо «кількість студентів, які обрали блок навчальних дисциплін, є меншою за встановлені в Університеті мінімуми: 10 осіб – за ОР «Молодший бакалавр», ОР «Бакалавр», 7 осіб – за ОР «Магістр», 3 особи – за освітньо-науковим рівнем доктора філософії» ([http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poriadok%20vyboru%20dyscyplin%20\(03_12_2018\).PDF](http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poriadok%20vyboru%20dyscyplin%20(03_12_2018).PDF), п. 2.3., 2.3.2). Така практика обмеження мінімальної кількості студентів у групах

Рекомендуємо:

- 1) підвищити обсяг дослідницької (наукової) компоненти;
- 2) не застосовувати на цій іміджевій для ЗВО та України ОП загальні правила формування підгруп та зменшення аудиторного навантаження в неповних групах;
- 3) передбачити в ОК 19 «Фахово-виробнича практика на посаді» цілеспрямовану практичну підготовку здобувачів за основною спеціалізацією;
- 4) передбачити атестаційний іспит, що забезпечує присвоєння професійної кваліфікації, залучати до його проведення представників професійних асоціацій;
- 5) різнобічно і систематично відстежувати реальне навантаження здобувачів;
- 6) дати можливість здобувачам вивчати англійську мову як вибіркову дисципліну.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ОП має низку недоліків, проте розуміємо, що значна частина з них пов'язана з підготовленістю здобувачів, зокрема з різними рівнями володіння ними українською мовою. Під час зустрічей гарант і адміністрація КНУ ім. Т. Шевченка продемонстрували усвідомлення слабких сторін та недоліків, готовність їх усувати. Крім того, інституційні трансформації, які відбуваються в КНУ ім. Т. Шевченка, дають підстави сподіватися, що в нових редакціях ОП позбудеться зазначених недоліків.

- дисциплін за вибором є загальноприйнятною і використовується в багатьох ЗВО. б) студенти мають можливість обирати поза блоками вибору із обов'язкових дисциплін інших програм і питання про чисельність групи взагалі тоді не виникає.
- 4) Проблема зменшення аудиторних годин для неповних груп викликана об'єктивними фінансовими факторами. Водночас при малій кількості здобувачів освіти на занятті їх взаємодія із викладачами є більш інтенсивною і ефективною.
 - 5) Не можемо прийняти це зауваження повною мірою, оскільки вважаємо, що педагогічне (викладання філологічних дисциплін) чи перекладацьке спрямування (переклад текстів на українську мову) практики цілком вписується у «цілеспрямовану практичну підготовку здобувачів за основною спеціалізацією».
 - 6) Частково погоджуємося із зауваженням, хоча присвоєння професійної кваліфікації за ОП визначається, зокрема, успішним захистом магістерського дослідження, одна частина якого має стосуватися обраного професійного напрямку, тобто однією з форм підсумкової атестації.
 - 7) Категорично не приймаємо зауваження, оскільки кафедра збирає інформацію про реальне навантаження здобувачів і шляхом анкетування (проведене в березні, ЕГ надані витяг із протоколу засідання кафедри, де це питання обговорювали), і шляхом індивідуальних бесід.
 - 8) Зауваження про зменшення обсягу тем для вивчення через недостатній рівень підготовки здобувачів не ґрунтується на об'єктивних даних. Воно висунуте можливо на підставі співбесіди зі здобувачами, що може бути пояснене їхнім недостатнім рівнем розуміння індивідуалізації програми, до якої вдаються викладачі: не зменшення обсягу тем, а їх адаптація до рівня володіння мовою студентів.

Рекомендації:

- 1) Уважаємо науково-дослідницький компонент ОП достатнім, але погоджуємося з тим, що він невиразно заявлений. Гарант і члени групи ОП обмірковують шляхи вирішення проблеми.
- 2) Дослухатися до цієї поради не можна бо це означатиме фінансування навчання іноземних громадян за кошти виділені на навчання українських студентів.
- 3) Практична підготовка, як було зазначено вище, видається нам відповідною основній спеціалізації, однак погоджуємося, що варто розглянути питання можливості двох практик за програмою.
- 4) Погоджуємося з цією пропозицією і спробуємо реалізувати її в новій редакції ОП,
- 5) Таке відстеження систематично відбувається.
- 6) Щодо англійської мови: члени ЕГ зафіксували неоднозначні думки здобувачів про необхідність її введення. Так, ми знаємо, що одна студентка виступає проти цього. Але в рішенні ввести англійську мову до обов'язкових ОК ми керувалися не однією думкою, а тенденцією: по-перше, це тенденція першого випуску за ОК (двоє з трьох студентів зазначали, що їм бракує англійської мови у плані); по-друге,

	<p>це тенденція Інституту філології (усі магістерські програми обов'язково мають ОК, пов'язаний з набуттям компетентностей в англійській мові); по-третє, це тенденція наукового світу загалом – в освітньо-науковій програмі англійська мова має бути обов'язковим компонентом. Оскільки ця ОП є молодшою (діє лише 2 роки), вважаємо за можливе вдатися до означених змін (увести англійську мову до складу обов'язкових ОК), а в наступному році ретельно відслідкувати цю ситуацію, дізнатися думку нових здобувачів – і тоді вже зробити не абстрактні, уявні висновки, а ті, що ґрунтуються на практичному досвіді.</p>
<p>Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3. Сильними сторонами та позитивними практиками в межах Критерію 3 експертами визначено чіткі та зрозумілі правила прийому на навчання за цією ОП; відповідають рівневі початкових (вхідних) компетентностей з української мови, потрібних для того, аби розпочати навчання на ОП. КНУ ім. Т. Шевченка розробив і затвердив низку документів, які регулюють питання визнання результатів навчання, отриманих у інших ЗВО. Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3. Для збільшення аудиторії стейкхолдерів і зворотного зв'язку з ними ЕГ рекомендує: продублювати ОП «Українська мова та література (для іноземців)» англійською мовою, також ЕГ пропонує доповнити тестову базу другого вступного випробування, з фаху, літературознавчим циклом для відповідного рівня початкових компетентностей; у межах своєї автономії напрацювати механізм визнання результатів здобутих студентами в неформальній освіті; ознайомити та залучити здобувачів до можливостей стажування, проходження окремих ОК або сертифікатних програм у статусі слухача як у вітчизняних, та й іноземних організаціях чи ЗВО.</p>	<p>Слабкі сторони.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Щодо дублювання ОП англійською мовою зазначимо, що здобувачі цієї ОП мають володіти українською мовою на рівні, достатньому для навчання в магістратурі, що перевіряється на вступних іспитах. 2) Не можемо прийняти думку про необхідність додати тести з літературознавчого циклу, оскільки це значно обмежить коло наших потенційних вступників, серед яких є ті, хто не вивчали літературу в бакалавраті. Ми запрошуємо на навчання іноземців, які володіють українською мовою на рівні B2, щоб вони могли підвищити рівень володіння мовою і відкрити для себе світ української літератури. 3) Щодо зауваження про визнання результатів, здобутих студентами в неформальній освіті, у відомостях про самооцінювання і під час бесід з членами ЕГ було чітко зазначено: «Університет не здійснює визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, до затвердження регуляторних актів центральних органів виконавчої влади України, існування яких передбачене чинним законодавством»: <ol style="list-style-type: none"> а) Згідно Закону України Про освіту (ст.8, п.5) «Результати навчання, здобуті шляхом неформальної та/або інформальної освіти, визнаються в системі формальної освіти в порядку, визначеному законодавством». б) в Законі України «Про вищу освіту» детально розписуються права ЗВО щодо самостійного визнання освітніх кваліфікацій і результатів навчання у формальній освіті і відсутня згадка про будь-які права ЗВО щодо визнання результатів неформальної освіти; в) відсутність у ЗВО прав самостійно вирішувати питання визнання неформальної освіти де факто підтверджується наявною практикою дій ЦОБВ. Наприклад, МОН України, (без врахування точки зору ЗВО як державної так і приватної форми власності) імперативно встановлює правила визнання сертифікатів з володіння іноземною мовою при вступі на програми різних рівнів вищої освіти: відмовляє за рівнем бакалавра і магістра, і дозволяє – за рівнем доктора філософії. г) згідно ст.38. Закону України «Про освіту» органом, який «формує вимоги до ... визнання результатів неформального та інформального навчання» визначається Національне агентство кваліфікацій.

<p>Рівень відповідності Критерію 3. Рівень В Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3. ЕГ встановила рівень В відповідності цієї ОП Критерію 3 через наявність окремих недоліків, які не є суттєвими, але вирішення яких є можливістю для подальшого розвитку ОП в межах відповідного критерію.</p>	<p>Університет чітко і послідовно дотримується цієї позиції, повідомляє її здобувачам освіти і Національному Агентству, яке на своєму засіданні 26 травня визнало (у відповіді С.М.Квіта) що відсутність практики зарахування результатів неформальної освіти не може вважатися недоліком програми.</p> <p>4) Не можемо погодитися із зауваженням про необхідність ознайомлення та залучення здобувачів до можливостей стажування, оскільки таке ознайомлення є постійною практикою в Університеті. Працює відділ академічної мобільності, студенти мають право подаватися на програми з міжнародної мобільності. Більше того, двоє студентів цієї ОП (Чжан Менвей і Сун Цинень) були задіяні в такій програмі і мали їхати на стажування до Вроцлавського університету (було підписано наказ, придбано квитки, оформлено візу), але через карантин поїздки було скасовано. Члени ЕГ були поінформовані про цю ситуацію.</p> <p>Отже, вважаємо, що підстав для зниження оцінки за Критерієм 3 до рівня В немає, що дозволяє нам пропонувати оцінити ОП за цим Критерієм на А.</p>
<p>Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою</p> <p>Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4. Інформування здобувачів вищої освіти про освітній процес дозволяє своєчасно отримати доступну та зрозумілу інформацію. Методи навчання сприяють досягненню у ОП цілей та програмних результатів навчання. Форми та методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Викладачі ведуть активну наукову діяльність, на основі якої розробили зміст освітніх компонентів, які оновлюють з точки зору рівня мовної підготовки та національно-культурної специфіки контингенту конкретної групи. В Університеті забезпечено доступ до міжнародних інформаційних ресурсів та баз даних, НПП періодично проходять стажування, беруть участь у міжнародних конференціях, публікації результатів досліджень у</p>	<p>Рекомендації.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Рекомендація не скорочувати аудиторне навантаження в малокомплектних групах уже звучала. Ми пояснювали, що таке рішення продиктоване об'єктивними чинниками. Гарант, робоча група ОП, адміністрація Університету усвідомлюють іміджевий характер ОП та її загальнодержавницьке значення. Ми сподіваємося на збільшення кількості здобувачів за ОП, що зніме проблему неповних груп та скорочення аудиторного навантаження в них. 2) Робочі програми ОК за ОП доступні здобувачам вищої освіти, викладачі на перших заняттях ознайомлюють студентів із їхнім змістом, вимогами тощо. Наша форма робочих начальних програм повністю забезпечує здобувачів освіти тією інформацією яку містять силабуси. Запроваджувати ще один документ який не нестиме нічого нового для здобувача є більш ніж недоцільно. 3) Рекомендація щодо поглиблення наукового складника вже звучала, так само як і наша відповідь на неї. Усвідомлюємо необхідність зробити науково-дослідницький компонент у програмі більш виразним, тож гарант і робоча група ОП розглядають варіанти реформатування окремих дисциплін так, щоб їхня наукова спрямованість стала більш зрозумілою. 4) Пропозицію продовжувати заохочувати студентів до наукової діяльності можемо сприйняти не як зауваження, а як констатацію факту, оскільки таке заохочення постійно здійснюється. Студенти активно працюють над магістерськими дослідженнями, виступають з доповідями на конференціях Членам

<p>закордонних виданнях.</p> <p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4. Рекомендовано: врахувати КНУ ім. Т. Шевченка специфіку ОП «Українська мова та література (для іноземців)» ОР Магістр, її загальнодержавницьке значення та не скорочувати аудиторного навчання здобувачам через малокомплектні групи; запровадити практику використання силабусів у навчальному процесі; поглибити дослідницьку складову на даній ОП, продовжувати заохочувати студентів до наукової діяльності, розвивати внутрішню мобільність студента.</p> <p>Рівень відповідності Критерію 4. Рівень В</p> <p>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4. Згідно з рішенням ЕГ, ОП «Українська мова та література (для іноземців)» ОР Магістр, в цілому відповідає Критерію 4, але через наявність можливостей для розвитку, що були зазначені у рекомендаціях експертами вище, рекомендовано рівень відповідності за даним критерієм – В.</p>	<p>ЕГ були надані копії програми конференції за 2019 н.р., з виступом нашого колишнього студента, також члени ЕГ були поінформовані, що в цьому році через карантин загальноінститутські наукові читання, де планувалася лінгводидактична секція з виступами наших другокурсників, на жаль, не відбулися.</p> <p>5) Рекомендація розвивати внутрішню мобільність студентів видається нам дуже цікавою і потрібною: плануємо налагоджувати зв'язки з різними ЗВО України, щоб наші студенти мали можливість побувати там і послухати викладачів з інших університетів.</p>
<p>Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність</p> <p>Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5. Сильною стороною ОП є чітке визначення форм контролю, представлення критеріїв оцінювання в РПНД, уведення додаткового атестаційного іспиту з української мови та літератури. Позитивним є прагнення КНУ ім. Т. Шевченка застосувати технологічні рішення для протидії порушенням академічної доброчесності.</p>	<p>Щодо підсумкового атестаційного іспиту з дисциплін, за якими присвоюється професійна кваліфікація, йшлося раніше. Ми пояснювали, що таку форму атестації частково виконує магістерська робота, один розділ якої має бути дотичний до обраного блоку дисциплін. Однак погоджуємося, що введення такого іспиту може бути доцільним рішенням.</p> <p>Не можемо погодитися з тим, що, на думку членів ЕГ, має місце непослідовне дотримання правил проведення контрольних іспитів. Такий факт, згідно зі звітом, виявлено під час інтерв'ю зі здобувачами. Не можемо коментувати його, оскільки не знаємо, у якому контексті була висловлена думка. Жодних документальних підтверджень, скарг тощо, які б підтвердили непослідовність дотримання правил проведення контрольних іспитів на ОП, немає.</p> <p>Рекомендації: 1) Запровадження атестаційних іспитів з професійних кваліфікацій розглядаємо як</p>

<p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.</p> <p>Недоліки ОП пов'язані з відсутністю підсумкового атестаційного іспиту з дисциплін, за якими присвоюється професійна кваліфікація та непослідовне дотримання правил проведення контрольних іспитів. Рекомендуємо: 1) запровадити атестаційні іспити з професійних кваліфікацій; 2) перевіряти магістерські роботи щодо наявності в них некоректних текстових запозичень, розміщувати їх на сайті ЗВО чи його підрозділу або в репозитарії ЗВО (відповідно до вимог стандарту вищої освіти); 3) уникати порушень встановлених правил проведення контрольних заходів.</p> <p>Рівень відповідності Критерію 5.</p> <p>Рівень В</p> <p>Процедури і проведення контрольних заходів та оцінювання результатів на ОП загалом відповідають вимогам критерію. Виявлені недоліки можуть бути усунуті в робочому порядку. ЗВО демонструє прагнення вдосконалити чинні процедури і заходи.</p>	<p>близьку перспективу.</p> <p>2) Рекомендація «перевіряти магістерські роботи щодо наявності в них некоректних текстових запозичень» абсолютно незрозуміла! У відомостях про самооцінювання було зазначено, що з 2019-2020 року роботи магістрів перевіряються на плагіат (і всі роботи цьогорічних випускників-магістрантів, зокрема і за цією ОП, пройшли таку перевірку).</p> <p>3) Рекомендація не зрозуміла - порушень встановлених правил проведення контрольних заходів за ОП не було зафіксовано, однак після звіту членів ЕГ гарант і члени ОП звернуть на це особливу увагу.</p>
<p>Критерій 6. Людські ресурси</p> <p>Загальний аналіз щодо Критерію 6:</p> <p>Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію</p> <p>Позитивною практикою є те, що ОП забезпечують висококваліфіковані викладачі, студенти навчаються за міждержавними угодами. Процедури підвищення кваліфікації викладачів чітко визначені, існує план підвищення кваліфікації. Педагогічна практика викладачів, що забезпечують реалізацію ОП, за кордоном, сприяє їхньому професійному зростанню та свідчить про їх високий рівень фахової компетентності. Сформована система</p>	<p>Рекомендацію розглянути можливості більшого залучення представників роботодавців та експертів галузі до навчального процесу сприймаємо, ми цим займаємось постійно. Але знову підкреслимо обмеженість наших можливостей, оскільки роботодавці перебувають за кордоном.</p> <p>Побажання надалі співпрацювати з іноземними програмами є саме побажанням, а не зауваженням, оскільки така співпраця активно ведеться. У звіті про самооцінювання наведено дані про закордонні стажування викладачів кафедри, стажування студентів Вроцлавського університету на базі кафедри та запланований на березень 2020р. візит студентів цієї ОП до Вроцлавського університету.</p> <p>Щодо системи рейтингування викладачів, то вона існує в університеті, а питання її вдосконалення є предметом постійної уваги відповідних підрозділів.</p> <p>Отже, вважаємо, що підстав для зниження оцінки за Критерієм 6 до рівня В</p>

<p>стимулювання викладацької майстерності, яка функціонує на основі відповідних положень.</p> <p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.</p> <p>Рекомендуємо розглянути можливості більшого залучення представників роботодавців та експертів галузі до навчального процесу, наукової діяльності та практичної підготовки здобувача. Надалі співпрацювати з іноземними програмами, які надають можливості стажування та розвитку НПП КНУ ім. Т. Шевченка. Удосконалити систему рейтингування викладачів для більш відчутного матеріального та морального заохочення.</p> <p>Рівень відповідності Критерію 6. Рівень А</p> <p>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6. ОП «Українська мова та література (для іноземців)» ОР Магістр. в цілому відповідає даному критерію з недоліками, що не є суттєвими.</p>	<p>немає, що дозволяє нам пропонувати оцінити ОП за цим Критерієм на А.</p>
<p>Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси</p> <p>Загальний аналіз щодо Критерію 7:</p> <p>Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію</p> <p>1. Матеріально-технічне забезпечення ЗВО є належним. 2. Створено комфортні умови для навчання, є доступ до інфраструктури осіб із особливими потребами. 3. Інформаційно-консультативна підтримка здобувачів є достатньо різнобічною.</p> <p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.</p> <p>1. Рекомендуємо при проведенні опитувань розширити спектр питань щодо наявності будь-яких конфліктних</p>	<p>Рекомендації незрозумілі, оскільки:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Під час анонімного анкетування здобувачів за ОП (у березні 2020р.) їм було поставлено запитання про дискримінацію в навчальному середовищі, про вирішення конфліктів, якщо такі були, про проблеми в групі, про об'єктивність – необ'єктивність викладачів під час проведення контрольних заходів, про випадки корупції тощо. На наш погляд, цей перелік досить широко відбиває проблему конфліктних ситуацій. 2) Студенти мають усі можливості долучатися до використання створених в університеті ресурсів: бібліотеки, спортивного комплексу, стадіону, численних творчих і спортивних гуртків тощо. Активність їхнього залучення залежить від особистісних чинників – рис характеру передусім. 3) В Університеті та Інституті створено необхідні умови для осіб з особливими потребами – спеціальні паркувальні місця, пандуси, спеціальні туалетні кімнати, ліфт (у червоному корпусі). Удосконалення цих умов є постійною турботою адміністрації Університету та Інституту. Осіб з особливими освітніми потребами серед здобувачів за ОП немає.

<p>ситуацій. 2. Рекомендуємо активніше залучати студентів до використання всіх створених в університеті ресурсів. 3. Рекомендуємо вдосконалити умови для осіб із особливими освітніми потребами.</p> <p>Рівень відповідності Критерію 7. Рівень В</p> <p>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7. З огляду на вказані позитивні практики та рекомендації вимоги критерію загалом дотримано.</p>	<p>З огляду на те що не висунуто жодних суттєвих зауважень чи рекомендацій, вважаємо, що підстав для зниження оцінки за Критерієм 7 до рівня В немає, що дозволяє нам пропонувати оцінити ОП за цим Критерієм на А.</p>
<p>Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми</p> <p>Загальний аналіз щодо Критерію 8: Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію</p> <p>1. Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП нормативно регламентовані та дотримують інститутом філології. 2. Наявна практика відстеження кар'єрного шляху випускників має перспективи розвитку та вдосконалення. 3. Позитивною практикою є активне формування культури якості.</p> <p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.</p> <p>1. Рекомендуємо розробити загальноуніверситетську систему моніторингу якості вищої освіти у вигляді системних опитувань чи анкетувань із подальшим аналізом зібраних даних. 2. Рекомендуємо активізувати співпрацю з роботодавцями, налагодити профорієнтаційну роботу, встановлювати нові контакти з міжнародними партнерами.</p>	<p>1) Рекомендація розробити загальноуніверситетську систему моніторингу якості вищої освіти є незрозумілою і навіть образливою для нашого університету, оскільки ми почали програмно розвивати систему забезпечення якості одними з перших в Україні, ще у рамках старого законодавства, і велика кількість наших документів використовується іншими ЗВО України як зразки. Що ж до опитувань про організацію освітнього процесу та задоволеність-незадоволеність його якістю то вони в Університеті стартували ще у 2009 році. Останнє з таких опитувань відбулося у квітні, у період карантину, і стосувалося організації дистанційного навчання. Над проведенням системних опитувань чи анкетувань із подальшим аналізом зібраних даних працюють відповідні підрозділи Університету.</p> <p>2) Про співпрацю з роботодавцями вже неодноразово йшлося. Вона здійснюється передусім на рівні посольств держав, громадяни яких у нас навчаються. Пропозиція налагодити профорієнтаційну роботу виглядає не зовсім зрозумілою: за ОП навчаються студенти, зорієнтовані на поглиблене вивчення української мови та літератури з подальшим працевлаштуванням у себе на батьківщині. Профорієнтаційну роботу розглядаємо передусім у контексті ґрунтовного магістерського дослідження, проходження педагогічної чи перекладацької практики. Але, крім того, в Інституті регулярно відбуваються ярмарки вакансій, де студенти мають можливість ознайомитися з пропозиціями на ринку праці, пройти профорієнтаційну співбесіду тощо. Про це було зазначено у відомостях про самооцінювання.</p> <p>З огляду на те що не висунуто жодних суттєвих зауважень чи рекомендацій, а також послідовне вдосконалення системи забезпечення якості в університеті вважаємо, що підстав для зниження оцінки за Критерієм 8 до рівня В немає, що дозволяє нам пропонувати оцінити ОП за цим Критерієм на А</p>

<p>Рівень відповідності Критерію 8. Рівень В Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8. Загалом порушень не виявлено, що засвідчує відповідність вимогам.</p>	
<p>Критерій 9. Прозорість та публічність Загальний аналіз щодо Критерію 9: Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію Фактичне наповнення офіційного сайту ЗВО та Інституту філології загалом відповідає пошуковим запитам і є доступною для всіх зацікавлених сторін.</p> <p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.</p> <p>1. Рекомендуємо розмістити форму зворотного зв'язку для рекомендацій, пропозицій і зауважень до ОП (із використанням корпоративної електронної пошти). 2. Рекомендуємо активізувати розробку англomовної версії сайту Інституту філології, що полегшить комунікацію з потенційними здобувачами освіти.</p> <p>Рівень відповідності Критерію 9. Рівень В Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9. Виявлені слабкі сторони та запропоновані рекомендації суттєво не впливають на якість освітнього процесу на ОП</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Форма зворотного зв'язку передбачена на сайті Інституту філології: там розміщена електронна адреса для листування. Щодо окремої скриньки для конкретної ОП – над цим працюють розробники сайту. 2) Англomовна версія сайту Інституту філології зараз у розробці. Зважаючи на те, що потенційні здобувачі за ОП, як уже підкреслювалося раніше, мають володіти українською мовою на рівні, достатньому для навчання в магістратурі, відсутність англomовної інформації не є перешкодою в комунікації з ними.